

## **KOBİLERİN FİNANSMAN SORUNUNA KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI YOLUYLA ÇÖZÜM**

### **Solution To SMEs Financial Problems Of SMEs By Means Of Stock Exchange**

**Yavuz TÜRKAN<sup>1</sup>**

#### **ÖZET**

*Faaliyette bulunan işletmelerin %99,5'ni oluşturan Küçük ve Orta Boy İşletmeler (KOBİ); ekonomik büyüme, rekabet edebilirlik ve istihdam oluşturulmasında tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de temel unsurdur. Ancak KOBİ'lerin kullanımlarına sunulan teşviklerle finansman kaynaklarının azlığı ve kredi olanaklarının yetersizliği nedeniyle bir çok finansman sorunuyla karşı karşıya bulunmaktadırlar. Bu nedenle çalışmada KOBİ'lerin karşılaştıkları bu finansman sorunlarına bir çözüm önerisi niteliğinde KOBİ Menkul Kıymet Borsası ele alınmakta, ayrıca dünyadaki KOBİ Borsalarının durumunun Türkiye'ye uyarlanması, Türkiye şartlarında KOBİ Menkul Kıymet Borsalarının gerekliliği ve KOBİ'lerimize sağlayacağı faydalar üzerinde durulmaktadır.*

**Anahtar Kelimeler:** Borsa, KOBİ, finansal problemler, menkul kıymet

#### **ABSTRACT**

*Small and Medium Sized Enterprises (SMEs) which comprise %99,5 of functioning institutions are basic elements in Turkey as in the world in constituting economical progress, competitiveness and employment. However, because of the scarcity of financing sources and promotions enabled to them for use and the lack of facilities of bank credit, they face many financing problems. Therefore, in this paper SME Stock Exchange is being studied as a suggestion for the financing problems to which SMEs face, furthermore; a great attention is paid to the adaptation of the world's condition of SME Exchange to Turkey, the*

---

<sup>1</sup> Araştırma Görevlisi, Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, yturkan@bingol.edu.tr

*necessity of SME Stock Exchange in Turkey's conditions and their advantages to  
our SMEs.*

**Key Words:** *Exchange, SME, financial problems, stock*

## GİRİŞ

Dünyamız küreselleşme sonucu bir mega şehir haline gelmiş, ülkeler arasındaki ticari sınırlar neredeyse ortadan kalkmıştır. Bu yeni durumların oluşmasıyla da işletmeler arasındaki rekabetin daha şiddetli ve çetin şartlarla yapılmasına sebebiyet verilmiştir. Küreselleşmeye bir göz gezdirdiğimizde çok önemli avantajlarıyla birlikte özellikle artan rekabetin fiyatlara getirdiği olumlu ivme ve tüketiciye sağladığı avantajların yanısıra birçok olumsuz sonuçları da beraberinde getirmiştir. Özellikle işletmeler için birçok finansal sorunun ortaya çıktığı görülmektedir.

Bu sorunların başında da yerel sanayinin uluslararası büyük işletmelerle rekabet edememesi gelmektedir. Bu nedenle; özellikle Türkiye’de olduğu gibi dünyada da sosyal adaleti sağlamak ve işsizliği azaltmak konusunda önemli bir yere sahip olan Küçük ve Orta Boy İşletmelere rekabet konusunda eşitliği sağlayıcı desteklerin devletçe verilmesi ön plana çıkmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak yakın zamanda sona eren Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA)’nın Bitlis, Muş, Van ve Hakkari’deki KOBİ’lere yönelik destek programını, ayrıca halen devam etmekte olan KOBİ’lere yönelik hibe destek projelerini örnek gösterebiliriz.<sup>1</sup>

Türkiye’de KOBİ’lerin durumuna baktığımızda; Küçük ve Orta Boy İşletmeler’in tüm işletmelere oranının yüzde doksan dokuzlar civarında olduğu görülmektedir. Bununla birlikte ekonomide, özellikle krediler alımında KOBİ’lerin banka kredilerinden yararlanma oranının yüzde altı-yedi civarında olduğu bilinmektedir.<sup>2</sup> Şüphesiz ki bu durum; yadırganacak bir durumdur ve KOBİ’lerin bu durumdan kurtulması için alternatif finansal yöntemlerin uygulanmasına devletçe önem verilmelidir.

Bu finansal yöntemlerden en önemlisi de KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI’dır. KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI’ndan maksat; halka arz yolu ile Küçük ve Orta Boy İşletmeler’e finansal

---

<sup>1</sup> Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, *Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) Mali Destek Programı 2009 yılı Teklif Çağrısı*, Ankara 2009, s. 5.

<sup>2</sup> Hande D. SÜZER, *Kobi Peşindeki Banka Sayısı Arttı*, 2006, Erişim tarihi: 02.12.2010 .<http://www.capital.com.tr/kobi-pesindeki-banka-sayisi-artti-haberler/18740.aspx>

kaynak sağlamayı amaçlayan ve KOBİ'lere özgü ikinci bir piyasa, yani ana borsa dışı menkul kıymetlerin kote edildiği bir piyasadır. Özellikle bu uygulama ABD'de NASD (National Association of Securities Dealers) tarafından kurulan NASDAQ Modeli ile ön plana çıkmıştır.<sup>3</sup> Bu Model, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler için ağır kotasyon şartlarının bulunduğu asıl ulusal pazarlardan ziyade KOBİ'lere finansal kaynak sağlaması için özel olarak oluşturulmuştur. Ayrıca bu borsa için internet sanal ortam üzerinde oluşturulan, kotasyon şartlarının daha esnek olduğu bir piyasa öngörülmüştür.

### 1. KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELER (KOBİ)

Bilindiği üzere, ülkeden ülkeye değişen şartlar ve ülkelerin özellikleri, kredi sağlayanların farklı kesimlerle diyalog halinde olması sebebi ile günümüze kadar ortak bir KOBİ tanımı oluşturulamamıştır.<sup>4</sup> Ortak tanımlama yapma çalışmalarına bakıldığında; bilhassa sektörlerin farklı yapısal özellik arzemesinden dolayı, KOBİ tanımlamalarının farklı olduğu görülecektir.

Türkiye'de KOBİ'lere destek veren her kurumun KOBİ tanımını farklı şekilde yapmasının oluşturduğu kargaşanın giderilmesi amacıyla 2005 yılında yapılan mevzuat düzenlemesi de sorunu çözememiştir. 2005 öncesinde bazı kurumlar 1- 50 kişi çalıştıran işletmeleri, bazıları da 1-150 arasında işçi çalıştıran işletmeleri KOBİ olarak tanımlamaktaydı. Ancak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 2005 yılında yayımlanan yönetmeliğe göre, çalışan sayısı 250'den az olan ve satış hasılatı veya mali bilançosu 25 milyon lirayı geçmeyen işletmeler "KOBİ" olarak tanımlanmıştır.<sup>5</sup> Böylece ayrılan sınırlı kaynaktan gerçek KOBİ'ler daha fazla pay alacaktır.

18 Kasım 2005'te yayımlanan ve 18 Mayıs 2006'da yürürlüğe giren, "Küçük ve Orta Boy İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik" kararlarına göre KOBİ'leri ilgilendiren tüm mevzuatın uygulanmasında söz konusu yönetmelik

<sup>3</sup> Sevinç GÜLER ve Berna Taner, "Dünya'da Kobi Borsaları ve Türkiye'de Kobi Borsası'nın Oluşumuna Yönelik ...Uygulamalar", *Ege Akademik Bakış*, Sayı:2, İzmir (Temmuz-2008), s.528.

<sup>4</sup> Halil SARIASLAN, *Orta ve Küçük Ölçekli İşletmelerin Finansal Sorunları*, TOBB Yayınları, Ankara 1994, s. 12.

<sup>5</sup> Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, *Küçük ve Orta Boy İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik*, 2010, Erişim tarihi: 18.09.2010 <http://www.sanayi.gov.tr/Mevzuat>

hükümleri esas alınması öngörülmektedir.<sup>6</sup> Böylece istihdam bazında Avrupa Birliği ile uyum sağlanmış olacaktır.

Devlet desteklerinin tüm sektörler için olabilemesine imkan tanıyan ve KOBİ'lere destek sağlayan kuruluşların, kendi sektör ve büyüklük önceliklerini belirleyebilmelerine fırsat veren söz konusu yönetmelikle ilgili olarak TOBB'dan yapılan açıklamaya göre, KOBİ'ler için getirilen kolaylık ve yenilikler şu şekilde belirlenmiştir;

Yönetmeliğe göre 6 aylık süre içinde, KOBİ'lere yönelik destek faaliyetleri yürüten kamu kurumlarının tamamı yeni tanımı esas alan düzenlemeler yapmak zorundadır. Dolayısıyla Türkiye'de KOBİ tanımında birlik sağlanmış olacaktır. Yönetmelik ile KOBİ'lerin sınıflandırılması şu şekildedir;<sup>7</sup>

**Mikro İşletme:** 10 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hâsılatı ya da mali bilançosu 1.000.000 Türk Lirası'nı aşmayan çok küçük ölçekli işletmeler,

**Küçük İşletme:** 50 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hâsılatı ya da mali bilançosu 5.000.000 Türk Lirası'nı aşmayan işletmeler,

**Orta Büyüklükteki İşletme:** 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hâsılatı ya da mali bilançosu 25.000.000 Türk Lirası'nı aşmayan işletmeler şeklinde yapılmıştır.

20. yüzyılın ilk yarısında işletmelerin giderek büyümeleri nedeniyle KOBİ'lerin yaşamlarına devam edemeyecekleri düşüncesi gündeme gelmiştir. Ancak günümüzde KOBİ'ler ortadan kalkmamış aksine 1970'lerden itibaren teknolojinin gelişmesi, kişi ve toplumlardaki bağımsızlık eğiliminin artması ve bilgi toplumuna geçiş gibi nedenlerden dolayı daha önemli hale gelmiş bulunmaktadır.<sup>8</sup> Ayrıca günümüzde KOBİ'ler, küreselleşmenin oluşturduğu şiddetli rekabet ortamında ulusal ekonomilerin gelişmesi ve korunması bakımından önemli bir işlev üstlenmektedirler. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde KOBİ'ler,

<sup>6</sup> Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, *KOBİ Tanımı Yönetmeliği*, 2010, Erişim tarihi: 23.10.2010

..http://www.tobb.org.tr/KobiArastirma/SiteAssets/Sayfalar/AnaSayfa/kobi\_tanimi\_yonetmelik.doc

<sup>7</sup> Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, *KOBİ Tanımı Yönetmeliği*, 2010, Erişim tarihi: 23.10.2010

..http://www.tobb.org.tr/KobiArastirma/SiteAssets/Sayfalar/AnaSayfa/kobi\_tanimi\_yonetmelik.doc)

<sup>8</sup> Ömer DİNÇER ve H. Şencan, *Orta Büyüklükteki İşletmeler ve Bürokrasi*, Müsiad Yayınları, İstanbul 1995, s. 2.

işsizliğin azaltılması ve yeni istihdam alanlarının oluşturulmasında oynadıkları rolleri, dengeli ekonomik ve sosyal kalkınmanın sağlanması ve sürdürülmesine yaptıkları olumlu katkıları ve piyasa koşullarında meydana gelen değişimlere hızlı uyum sağlayabilen esnek üretim yapısına sahip olmaları itibarıyla etkili bir rol oynamaktadırlar. Bunun yanı sıra, taşıdıkları yerellik ve orta sınıfı güçlendirme gibi nitelikleri, KOBİ'leri sosyal açıdan da önemli kılmaktadır.<sup>9</sup>

Küçük ve Orta Boy İşletmeler ekonomik kalkınmaya bir yandan kendi başlarına büyüklerle rekabet içinde nihai ürün veya hizmet üreterek katkıda bulunurken, diğer yandan da büyük işletmeleri tamamlayarak birlikte katkıda bulunurlar.<sup>10</sup> KOBİ'ler teknolojik yeniliklere ve konjonktür değişikliklerine daha çabuk ayak uydurabilirler. Bu nedenle ortaya çıkabilecek olumsuzluklardan daha az etkilenirler. Böylece istihdamda devamlılığı sağlarlar. Örnek olarak dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğuna sahip Çin, köylerin yanında kurulan küçük işletmeler sayesinde, hem köyden kente göçe hem de işsizlik sorununa çözüm bulmuştur. Ayrıca bu işletmelerde bir kişi istihdam etmek için gerekli sermaye miktarı büyük işletmelere göre daha azdır. Yani bunlar daha emek-yoğun teknoloji kullanırlar. Bu da ülkedeki istihdam kapasitesini artırıcı bir faktördür.<sup>11</sup>

KOBİ'lerin sadece ekonomik hayatta değil, sosyal hayatta da önemli rolleri vardır. KOBİ'ler, ülkede geniş bir alana yayıldıkları için bölgesel gelişmişlik farklarını gidermede, mülkiyeti geniş bir alana yaymada, istihdam olanağı meydana getirip, bunu sürdürmede ve demokratik hayatı canlı tutmada önemli bir güçtür. KOBİ girişimcilerinin mülkiyet tutkuları, başarılı olma arzuları, cesaretli adımları ve yatırım yapma istekleri siyasi istikrarın temel mekanizmalarındandır. Başarılı girişimciler, potansiyel girişimcileri etkileyecek, onlarında ekonomiye girmelerine neden olacak ve demokratik bir ortamda, psikolojik tatmin gittikçe artacaktır. Güçlü KOBİ'ler, büyük işletmeleri de olumlu yönde etkileyecek ve sosyal yönden bir rahatlama olacaktır.<sup>12</sup>

<sup>9</sup> Zerrin ÖZBEK, *KOBİ'lerin Türk Ekonomisine Etkileri*, 2010, Erişim tarihi: 07.11.2010 .<http://www.mfa.gov.tr/data/Kutuphane/yayinlar/EkonomikSorunlarDergisi/say131/Zerrin%20ozbek.pdf>

<sup>10</sup> Yusuf Kemal ÖZTÜRK, *Türk İhracat Sektöründe KOBİ'lerin Finansman Sorunları ve Çözüm Önerileri*, Niğde..Üniversitesi .Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde 1998, s. 24.

<sup>11</sup> Ender ŞENER, *Kobi Borsaları ve Türkiye'de Kobilerin Borsadan Yararlanması Üzerine Bir Uygulama*, ...Marmara .Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2006, s. 11.

<sup>12</sup> Tahir AKGEMCİ, *KOBİ'lerin Temel Sorunları ve Sağlanan Destekler*, KOSGEB, 2001, s. 8.

## **2. KOBİ'LERİN FİNANSMAN SORUNLARI**

Kuruluş aşamasında olan KOBİ'ler ağırlıklı olarak özkaynak kullanmaktadır. Yeterli özkaynağa sahip olmayan işletmeler yeni yatırımlarını gerçekleştirmede büyümelerinin finansmanında kaynak sağlama sorunuyla karşılaşmaktadır. KOBİ'lerin kendi yapılarından kaynaklanan temel finansman sorunu özkaynak oluşturmaktır. Özellikle kuruluş aşamasında yeterli özkaynağın bulunmaması girişimcilerin önünde büyük bir engeldir.<sup>13</sup> Kuruluş aşamasından sonra ilk yıllar firmaların varlıklarını devam ettirmeleri açısından önemlidir.

Yapılan araştırmalarda bu tür işletmelerin genellikle ilk beş yılda yok olduklarını göstermiştir. Kuruluşu takip eden ilk yılları başarılı bir şekilde geçiren işletmeler izleyen yıllarda piyasaya ve rekabet koşullarına kolayca uyum göstermektedir.<sup>14</sup> Buna alternatif olarak kullanılan banka kredisi ise yüksek reel faiz oranlarının mevcudiyeti nedeniyle işletmelere önemli bir maliyet yüklemektedir. Özkaynakla finansman doğrudan ortaklardan sağlanabileceği gibi sermaye piyasası yoluyla da sağlanabilmektedir.

Ülkemizde de hem istihdam hem de yatırım potansiyelinde önemli bir yere sahip olan KOBİ'lerimizin sorunları tüm ekonomiyi yakından ilgilendiriyor. Özellikle yaşanan krizler sonrası, Küçük ve Orta Boylu İşletmeler için ekonomik sıkıntılar giderek artmıştır.<sup>15</sup>

KOBİ'lerimiz çeşitli problemler nedeniyle yıllardır gerçek güçlerini sergilemekten oldukça uzaklar. KOBİ'lerimize gerekli desteklerin sağlanması, ekonomimizin kalkınmasında oldukça etkili olacaktır. Düşük maliyetli ve uzun vadeli borçlanabilme olanaklarının geliştirilmesi hem KOBİ'lerimiz hem de ülke ekonomimizin büyümesine ve kalkınmasına yardımcı olacaktır.

İstihdam oluşturma, yeniliklere hızlı uyum, büyük işletmelere ara malı temin etme gibi konularda ülke ekonomisine büyük katkılar sağlayan KOBİ'lerin ülkemizde karşılaştıkları sorunlar AB ülkelerindekine kıyasla ne yazık ki çok daha ciddi boyuttadır. Türkiye'deki işletmelerin sayı olarak %99.5'i KOBİ tanımına girmekte ve imalat sektöründe istihdamın yaklaşık %61'i ile katma değerini %27'si

<sup>13</sup> Güler ARAS ve A. Müslümov "Küreselleşme Sürecinde KOBİ'lerin Finansal ve Ekonomik Sorunları ve Çözüm ..Önerileri", 21. ..Yüzyılda KOBİ'lerin Finansman Sorunları ve Çözümleri Sempozyumu, Kıbrıs Ocak 2001, s. 10.

<sup>14</sup> Rudolf RIDINGER, 1. Mediterranean SMSs Conference and Workshops, Metu Press, Ankara 1995, s. 358.

<sup>15</sup> Erdem ALPTEKİN, *KOBİ'ler Alternatif Finansman Kaynakları'nın Farkında Mı?*, İzmir Ticaret Odası, İzmir ..Haziran 2007, s. 4.

bu işletmelerce sağlanmaktadır.<sup>16</sup> KOBİ'lerimizin uygun ekonomik koşullarda büyüebilmesi ve özsermaye kârlılığını artırabilmesi için finansal kaldıraçtan yararlanması gerekmektedir. Ne yazık ki, istihdam ve katma değer açısından bu kadar önemli rol oynayan KOBİ'lerimizin, bankacılık sisteminden bu noktada yeterince yararlandığını söylemek mümkün değildir. Sorun o kadar büyüktür ki, Türk KOBİ'lerinin %50'sinden fazlası, finansman araçlarına ulaşmada ortaya çıkan finansman maliyetini, büyüme planlarını etkileyen kısıtlamalardan birisi olarak görmektedir. Bu oran AB ortalamasının iki katından fazladır. İstatistiklere göre KOBİ'lerin kredi pastasından yararlanma oranı yüksek enflasyon döneminde %5'ler civarında iken bugün bu rakam biraz daha artmıştır. Bu sonuçlar da göstermektedir ki, KOBİ'lerin özellikle bankacılık kesiminden kredi kullanım imkânı son yıllardaki iyileşmeye rağmen yeterli düzeyde değildir.

Kalıcı bir ekonomik iyileşme hedefleniyorsa, KOBİ'lerin bu ekonomik program içerisinde önemli bir yere oturtulması gerekiyor. Finansman sorununun çözümü, KOBİ'lerin büyümelerinin önemli bir aşaması olarak ortaya çıkmaktadır. KOBİ'lerimizin bugüne kadar alternatif finansman kaynaklarını yeterince kullanamadıkları da bilinen bir gerçektir.

### 3. DÜNYA'DA KOBİ BORSALARI

KOBİ'lerin Dünya'da ve Türkiye'de hem sosyal adaleti sağlama açısından, hem de ülke ekonomisine esnek davranma yetisi sayesinde getirdiği ivme Dünya'da ve Türkiye'de ekonomiye sağlanan bir itici güç olarak algılanmaktadır.

Dünya'da KOBİ Borsaları incelendiğinde, KOBİ Borsası uygulamalarının iki şekilde ortaya çıktığı görülmektedir.<sup>17</sup>

Bunlardan ilki; borsa içinde oluşturulmuş piyasalardır. Borsada KOBİ'ler için ayrı bir pazarda farklı kotasyon koşulları, kamuyu aydınlatma yükümlülükleri ve işlem sistemleri çerçevesinde işlem

---

<sup>16</sup> TSPAKB, *KOBİ Finansmanı ve Borsa Dışı Teşkilatlanmış Piyasa Hakkında Rapor*, 2003, Erişim tarihi: ..24.11.2010  
[http://www.tspakb.org.tr/tr/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/AIM\\_Yayin\\_ve\\_Raporlar\\_Calisma\\_..Gruplari\\_KOB\\_Borsasi\\_Raporu.pdf](http://www.tspakb.org.tr/tr/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/AIM_Yayin_ve_Raporlar_Calisma_..Gruplari_KOB_Borsasi_Raporu.pdf)

<sup>17</sup> GÜLER ve TANER, A.g.e., s. 525.

gördükleri borsalardır. Bunun en önemli örneği; İngiltere de LSI içinde yer alan AIM'dir. Bunun Türkiye'de gerçekleşmiş örnekleri ise; İMKB içinde örgütlenmiş olan; Yeni Ekonomi Pazarı ve İkincil Ulusal Pazar'dır.

Diğeri ise Nasdaq gibi borsa dışı kote edilmiş piyasanın ulusal piyasadan ayrı olarak kurulmasıdır. Özellikle bazı ülkelerde yasal yükümlülüklerin KOBİ'leri ana borsanın içerisinde değerlendirmeye izin vermemesi sebebiyle KOBİ Borsaları'nın ayrı bir tüzel yapı içerisinde değerlendirilmesidir. KOBİ Menkul Kıymet Borsaları diye nitelendirdiğimiz bu borsaların örneği ise Gelişen İşletmeler Piyasası A.Ş'dir. Borsa Dışı Kote Edilmiş Piyasalar'ın en başarılı örnekleri ise iki tanedir. Bunlardan birincisi Nasdaq diğeri ise Kosdaq'dır.

Tablo 1: Dünyada KOBİ Borsaları

DÜNYADA KOBİ BORSALARI		
Ana Piyasa İçerisinde İşlem Gören KOBİ Borsaları		
AIM	Kuruluş Yeri	İngiltere
	Kuruluş Yılı	1995
	Kote Şirket Sayısı	1351
	Açıklamalar	Londra Borsası içerisinde kurulmuş olup halen faaliyetlerini sürdürmektedir.
Neuer Markt	Kuruluş Yeri	Almanya
	Kuruluş Yılı	1997
	Kote Şirket Sayısı	240
	Açıklamalar	Başarısızlık sebebiyle 2003'te tamamen kapatılmıştır.
Nuovo Mercato	Kuruluş Yeri	İtalya
	Kuruluş Yılı	1999
	Kote Şirket Sayısı	44
	Açıklamalar	Başarısızlık sebebiyle tamamen kapatılmıştır.
Nouveau Marche	Kuruluş Yeri	Fransa
	Kuruluş Yılı	
	Kote Şirket Sayısı	35
	Açıklamalar	Başarısızlık sebebiyle tamamen kapatılmıştır.



Ayrı Tüzel Kişiliğe Sahip KOBİ Borsaları		
Nasdaq	Kuruluş Yeri	A.B.D.
	Kuruluş Yılı	1971
	Kote Şirket Sayısı	3153
	Açıklamalar	Halen faaliyetlerini sürdürmektedir.
Kosdaq	Kuruluş Yeri	Güney Kore
	Kuruluş Yılı	1996
	Kote Şirket Sayısı	912
	Açıklamalar	Ana borsa ile birleşmiştir.
Rasdaq	Kuruluş Yeri	Romanya
	Kuruluş Yılı	1996
	Kote Şirket Sayısı	44
	Açıklamalar	Bükreş Borsası bünyesinde faaliyetine devam etmektedir.
Jasdaq	Kuruluş Yeri	Japonya
	Kuruluş Yılı	1976
	Kote Şirket Sayısı	945
	Açıklamalar	Halen faaliyetlerini sürdürmektedir.
Mesdaq	Kuruluş Yeri	Malezya
	Kuruluş Yılı	1997
	Kote Şirket Sayısı	100
	Açıklamalar	Kuala Lumpur Borsası bünyesinde faaliyetlerine devam etmektedir.

**Kaynak:** (www.tspakb.gov.tr, 14.12.2010)

#### 4. TÜRKİYE'DE KOBİ BORSASI

Türkiye de KOBİ'lerin tüm işletmelere oranına baktığımızda işletmelerin %99,5'ni oluşturduğunu görürüz. Bunun yanı sıra; toplam istihdamın %61'ni ve katma değerini %27'sini oluşturmaktadır.<sup>18</sup>

<sup>18</sup> Beytullah YILMAZ, "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Toplumda Üstlendikleri Roller Bakımından Analizi", *Dış ..Ticaret Dergisi*, DTM Yayını, Sayı:30, (Ankara Ocak-2004), s. 145.

KOBİ'lerin İMKB den yararlanma pozisyonunda ise; İMKB de oluşturulan İkinci Ulusal Pazar ve Yeni Ekonomi Pazarı'nın KOBİ'lerin İMKB'den daha esnek bir şekilde yararlanması, hareket etmesi için oluşturulmuş piyasalar olduğu görülecektir. İMKB İkinci Ulusal Pazar'ın kuruluş amacında bu olduğu anlaşılmaktadır.

İkinci Ulusal Pazar'ın kuruluş amacı şöyle belirtilmiştir; “Ülkemizde Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler'in sermaye piyasalarından yararlanmalarını sağlamak ve teşvik etmek amacıyla borsa bünyesinde İkinci Ulusal Pazar kurulmuştur. Bu uygulamanın amacı; Kotasyon Yönetmeliği'nde belirlenen maddi koşulları sağlamayan, yöresel nitelikteki küçük ve orta ölçekteki işletmelerin halka açılarak sermaye piyasalarından kaynak kullanabilmelerini ve dolayısıyla yatırım ve aktiflerini arttırarak Ulusal Pazar kriterlerine ulaşmalarını sağlamak ve bu süre içerisinde hisse senetleri fiyatlarının düzenli ve şeffaf bir piyasada rekabet koşulları içerisinde oluşmasını temin etmektir.”<sup>19</sup>

İkinci Ulusal Pazar'da görüldüğü üzere Ulusal Pazar'a oranla çok daha esnek kotasyon şartları bulunmaktadır. Bununla birlikte; bir KOBİ'nin İkinci Ulusal Pazar'da kote ediliyor olması için; Borsa Yönetim Kurulu'nun olumlu karar vermesi yeterli bir durumdur. İMKB'de KOBİ'ler için oluşturulmuş ve yeni kurulan teknoloji işletmeleri için kurulan bir Yeni Ekonomi Pazarı oluşumu da ayrıca söz konusudur. Yukarıda da belirtildiği üzere; Yeni Ekonomi Pazarı'na bir işletmenin kote olabilmesi için ana unsur Borsa Yönetim Kurulu'na verilen olumlu karar yeterli olacaktır. Bunun dışında; Ulusal Pazar'da olduğu gibi ağır kotasyon şartları Yeni Ekonomi Pazarı'nda da bulunmamaktadır.

Bununla birlikte; İMKB den ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olan “Gelişen İşletmeler Piyasası A.Ş.” adında 2005 yılında ayrı bir borsa dışı kote edilmiş piyasa kurma çalışmaları başlamış ve kuruluşu gerçek anlamda işlerlik kazanmamış olmakla birlikte; yasal anlamda tamamlanmıştır. Bu çalışmaların başlatılmasındaki ana sebep ise; özellikle Anadolu'da bulunan ve İMKB ölçeğine göre küçük kalan birçok işletmenin hisse senedi ihraç ederek sermaye piyasalarından fon teminini kolaylaştırmaktır. Bunun içindir ki; Gelişen İşletmeler Piyasası A.Ş., Nasdaq örnek alınarak fiziksel bir ortamda değil internet-sanal ortamında çalışması gerekmektedir. Aksi durumda; internet ortamında olmaksızın,

---

<sup>19</sup> TSPAKB, KOBİ Finansmanı ve Borsa Dışı Teşkilatlanmış Piyasa Hakkında Rapor, 2003, Erişim tarihi: 24.11.2010 ..[http://www.tspakb.org.tr/tr/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/AIM\\_Yayin\\_ve\\_Raporlar\\_Calisma\\_KOB\\_Borsasi\\_Raporu.pdf](http://www.tspakb.org.tr/tr/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/AIM_Yayin_ve_Raporlar_Calisma_KOB_Borsasi_Raporu.pdf) ..Gruplari

fiziksel bir ortamda oluşturulan borsadan Anadolu'daki birçok işletme yararlanamayacaktır.

## 5. KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI'NIN ÖNEMİ

Makro ekonomik istikrar ortamında ekonomik büyümenin kalıcı olması açısından KOBİ'lerin finansmanı büyük önem taşımaktadır. Özkaynak açısından KOBİ'lerin sermaye piyasalarından yararlanması gerekmektedir. KOBİ'ler için KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI bir umuttur. Zira ülkemiz ekonomisi için büyük önem taşıyan KOBİ'lerin finansman sıkıntısı bir türlü çözülememektedir. Bankacılık sektörünün sağladığı finansal kaynaklar KOBİ'lerin gelişmesi ve büyümesi için yeterli olmamaktadır. KOBİ'lerin ülke ekonomisindeki yeri ve önemi dikkate alındığında, finansman temininde yaşadıkları sorunlara sermaye piyasası aracılığı ile çözüm bulunması önemli bir gelişme olacaktır. Ülke ekonomisinde ve istihdamda önemli bir paya sahip olan KOBİ'lerin mali yapılarını daha güçlü hale getirebilmeleri, işlerini büyütebilmeleri ve gerekli finansman kaynaklarına ulaşabilmeleri için KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI önemli rol üstelenecektir.

KOBİ Menkul Kıymet Borsası sayesinde piyasada likidasyon imkanıyla girişim sermayesi yatırım ortaklığı modelinin işleyişi kolaylaşacaktır. Girişim sermayesi yatırım ortaklığı modeli II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'de ortaya çıkmıştır.<sup>20</sup> Bu model dinamik ve üretici, ancak finansal gücü yeterli olmayan girişimcilerin yatırım fikirlerini gerçekleştirmelerine olanak tanımaktadır. Aynı zamanda fon fazlasına sahip yatırımcılara, gelişme potansiyeli yüksek olan işletmelere yatırım yapıp, yüksek kazanç elde edebilme imkânı sunmaktadır. Anonim ortaklıklarının herhangi bir yönetim ve sermaye ilişkisi olmamak kaydıyla, diğer girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına yatırım yapabilecektir. Öte yandan portföylerini çeşitlendirmek amacıyla ikinci el piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarına ilgi gösterilebilecektir.

**Türkiye'de KOBİ Menkul Kıymet Borsası'na neden gerek duyulmaktadır?<sup>21</sup>**

<sup>20</sup> Yıldırım B. ÖNAL, *Yeni Finansman Teknikleri*, 2009, Erişim tarihi: 12.11.2010  
..http://www.financekol.com/fintek/YEN%C4%B0%20F%C4%B0NANSMAN%20TE  
KN%C4%B0KLER%C4%B0%20DERS.....%20NOTU%205%20%C3%96FK.pdf

<sup>21</sup> KOBİEFOR, *KOBİ Borsası*, 2005, Erişim tarihi: 12.11.2010  
http://www.kobi-efor.com.tr/haber\_detay.asp?id=1199

Çünkü Anadolu'daki şirketler İstanbul'a karşı çekingen davranmakta, piyasaların Anadolu'ya da yayılması, bu piyasalardan tüm KOBİ'lerin yararlanması istenmektedir. Mevcut yerleşik şirketler pazarı ve girişim sermayesi denilen yeni şirketler pazarı olarak iki pazar oluşturulup böylelikle yeni fikir ve görüşlerin hayata geçirilmesi için önemli bir finansman alanı ortaya çıkacaktır.

Vadeli İşlemler ve Opsiyonlar Borsası (VOB) Yönetim Kurulu Başkanı Tuğrul Yemişçi: “Özellikle orta boy işletmeler için KOBİ Borsası veya piyasası kaçınılmaz bir süreç. Anadolu'da büyüklüğü tutmadığı için İMKB'de işlem görmeyen ciddi bir potansiyel söz konusu. Yeni yatırımcılar bu şekilde piyasaya çekilebilir ve ülke ekonomisine ciddi kazanç sağlar” görüşüyle de KOBİ Menkul Kıymet Borsası'nın önemini ve KOBİ Menkul Kıymet Borsası sayesinde ülkenin gelişiminin artacağını vurgulamaktadır.<sup>22</sup>

## **6. KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI'NIN FAYDALARI**

### **6.1. Kaynak İhtiyacının Karşlanması**

Hisse senetlerinin satılmak üzere halka arz edilmesi ile birlikte şirketler önemli büyüklükte bir kurumsal finansman kaynağına ulaşma imkanına sahip olurlar. Bu kaynak geçici değil, kalıcı niteliktedir. Halka açılan bir şirket, gelecekte hisse senetlerini tekrar halka arz etmek veya tahvillerini halka arz yoluyla yatırımcılara satmak suretiyle sermaye piyasalarından yeniden kaynak temin etmek imkanına sahiptir. Bunun yanı sıra halka açılmak şirketlerin daha uygun şartlarda finansman sağlayabilmelerine neden olur.

### **6.2. Ortaklara Likidite Sağlanması**

Halka açılmak suretiyle borsada işlem gören şirketler, ortaklarına ve yatırımcılara kendi hisse senetleri için bir piyasa oluşturmuş olurlar. Bu piyasada yatırımcılar, şirket hisse senetlerini, mümkün olan en kısa sürede gerçek arz ve talebe göre belirlenen fiyat üzerinden alma ve satma imkanından yararlanırlar.

---

<sup>22</sup> KOBİEFOR, *KOBİ Borsası*, 2005, Erişim tarihi: 12.11.2010  
[http://www.kobi-efor.com.tr/haber\\_detay.asp?id=1199](http://www.kobi-efor.com.tr/haber_detay.asp?id=1199)

### 6.3. İtibar Görme

Halka açık şirketlerin istikrarlı ve güven verici bir görünüm arz etmesi sonucu söz konusu şirketler daha fazla itibar görürler. Bu durum, şirketin nitelikli işgücü çekebilmesine, ürettiği mal ve hizmetlerin minimum maliyetle pazarlanmasına yardımcı olur.

### 6.4. Yaygın Tanıtım

Halka açık anonim ortaklık olmanın beraberinde getirdiği kamuyu aydınlatma yükümlülükleri ile birlikte ortaklıklar daha şeffaf hale gelir. Bu durum yatırımcıların ortaklık hakkında daha fazla bilgi sahibi olmasına ve şirketin basında daha fazla yer almasına yol açar. Yatırımcılar ve müşteriler nezdinde halka açık şirketler, halka kapalı şirketlere göre daha yaygın olarak tanınırlar.

### 6.5. Kurumsal Yönetimin Tesis Edilmesi

KOBİ'lerin neredeyse tamamına yakın bir kısmı aile şirketlerinden oluşmaktadır. Şirket'in halka açık hale gelmesi, mülkiyet ve yönetimin ayrılmasına ve bu suretle şirketin profesyonel yöneticiler tarafından yönetilmesine neden olur. Sermaye Piyasası Kurulu, Temmuz 2003'de halka açık anonim ortaklıkların, kendisi ile ilişkili taraflarla (yönetim kurulu, pay sahipleri, çalışanlar ve diğer menfaat sahipleri) arasındaki ilişkileri düzenleyen ve en iyi uygulama kuralları olarak nitelendirilen Kurumsal Yönetim İlkelerini yayımlamış, söz konusu ilkeleri Ocak 2005'te revize etmiştir. Günümüzde halka açık anonim ortaklıklarca uygulanması ihtiyari ancak uygulanıp uygulanmadığının açıklanması zorunlu olan ilkelerin, ileride yaygınlaşması ile birlikte özellikle halka açık KOBİ'lerde kurumsal yönetimin tesis edilmesi mümkün hale gelecektir.<sup>23</sup>

## SONUÇ

Sonuç olarak Türkiye'deki işletmelerin yaklaşık yüzde doksan dokuzlar civarını teşkil eden KOBİ'ler ekonominin ve sosyal istikrarın temel dinamiğidir. Yenilikleri hemen yakalayabilen, üretim süreçlerini ayarlayabilen, pratik girişimciliği temsil eden, başarmak ve yaşamını devam ettirmek güdüsüyle yönetilen işletmeler olan KOBİ'ler

<sup>23</sup> Onur ÖZDOĞAN, *KOBİ Borsalarının Hukuksal Alt Yapısı*, 2009, Erişim tarihi: 23.12.2010 ...[http://www.turkhukusitesi.com/makale\\_432.htm](http://www.turkhukusitesi.com/makale_432.htm)

Türkiye'nin gündeminde önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla bu işletmeler toplumsal yapımızın ve mevcut ekonomik sistemin önemli bir parçası durumundadır.

Bütün bunlara rağmen ülkemizde bu işletmelerin yapısal özellikleri gereği bir takım sorunlarla karşılaştıkları ve bu nedenle ekonomiye beklenen katkıyı sağlayamadıkları görülmektedir. Gerek dünyada gerekse ülkemizde KOBİ'lerin başlıca sorunu finansman yetersizliğidir.

Yaptığımız nitel araştırma ve inceleme bulguları sonucunda KOBİ statüsündeki işletmelerin büyük bir bölümünün faaliyetleri çerçevesinde finansman sıkıntısıyla karşılaştıkları ve bu işletmelerin finansman ihtiyaçlarını da ağırlıklı olarak kendi olanaklarıyla karşılamak durumunda kaldıkları görülmüştür. Bizde çalışmamızda bilhassa bu sıkıntılara bir çözüm önerisi niteliğinde KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI'nı inceledik elde ettiğimiz bulguları ve bu alternatif finansal yöntemin faydalarını bu çalışma içerisinde sunmaya çalıştık.

KOBİ MENKUL KIYMET BORSASI'nın faydalarını kısaca özetlemek gerekirse;<sup>24</sup>

- 1- Bu borsa sayesinde piyasada likidasyon imkanıyla Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı modelinin işleyişi kolaylaşacaktır.
- 2- Fon fazlasına sahip yatırımcılara gelişme potansiyeli yüksek olan işletmelere yatırım yapıp, yüksek kazanç elde edebilme imkanı sunacaktır.
- 3- Portföylerini çeşitlendirmek amacıyla ikinci el piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarına ilgi gösterilebilecektir.
- 4- Anadolu'da büyüklüğü tutmadığı için İMKB'de işlem göremeyen KOBİ'ler için bu finansal yöntem sonucunda yeni yatırımcılar piyasaya çekilecek ve ülke ekonomisine ciddi kazanç sağlayacaktır.
- 5- Hisse senetlerinin satılmak üzere halka arz edilmesi ile birlikte işletmeler önemli büyüklükte bir kurumsal finansman kaynağına ulaşacaktır.
- 6- Çekingen olan Anadolu yatırımcısı kendi yöresinde yer alan, tanıdığı ve yakından bildiği şirketlere daha rahat yatırım yapabilecektir.

<sup>24</sup> -KOBİEFOR, *KOBİ Borsası*, 2005, Erişim tarihi: 12.11.2010

[http://www.kobi-efor.com.tr/haber\\_detay.asp?id=1199](http://www.kobi-efor.com.tr/haber_detay.asp?id=1199)

-Onur ÖZDOĞAN, *KOBİ Borsalarının Hukuksal Alt Yapısı*, 2009, Erişim tarihi: 23.12.2010 .[http://www.turkhukuk sitesi.com/makale\\_432.htm](http://www.turkhukuk sitesi.com/makale_432.htm)

- 7- Halka açılmak suretiyle borsada işlem gören işletmeler ortaklarına ve yatırımcılara kendi hisse senetleri için bir piyasa oluşturmuş olacaktırlar.
- 8- İşletmeler istikrarlı ve güven verici bir görünüm arzemesi sonucu daha fazla itibar görecektir ve bunun sonucunda daha nitelikli işgücü çekecek, ürettiği mal ve hizmetleri minimum maliyetle pazarlayabileceklerdir.
- 9- KOBİ'ler halka açılmaları sonucunda daha yaygın tanınabileceklerdir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki; KOBİ'lerimiz ülke ekonomimiz için son derece önemli bir yere sahiptir. Bu derece önemli olan KOBİ'lerimizin büyümesini ve gelişmesini engelleyen bir takım finansman sorunları mevcuttur. Bu sorunların çözümü, ekonomik büyümenin kalıcı olması, işsizliğin önüne geçip istihdam oluşturulması ve likidasyon imkânıyla girişim sermayesi yatırım ortaklığı modelinin işleyişinin kolaylaştırılması için gerekli olan en önemli şey KOBİ Menkul Kıymet Borsası'dır.

#### **KAYNAKÇA**

- AKGEMCİ**, Tahir, KOBİ'lerin Temel Sorunları ve Sağlanan Destekler, KOSGEB, 2001.
- ALPTEKİN**, Erdem, KOBİ'ler Alternatif Finansman Kaynakları'nın Farkında Mı?, İzmir Ticaret Odası (İZTO), İzmir (Haziran 2007).
- ARAS**, Güler ve Müslümov A. "Küreselleşme Sürecinde KOBİ'lerin Finansal ve Ekonomik Sorunları ve Çözüm Önerileri", 21. Yüzyılda KOBİ'lerin Finansman Sorunları ve Çözümleri Sempozyumu, Kıbrıs Ocak 2001, ss. 10-30.
- DİNÇER**, Ömer ve Şencan H., Orta Büyüklükteki İşletmeler ve Bürokrasi, Müsiad Yayınları, İstanbul 1995.
- DOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI**, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) Mali Destek Programı 2009 Yılı Teklif Çağrısı, Ankara 2009.
- GÜLER**, Sevinç ve Taner B., "Dünyada Kobi Borsaları ve Türkiye'de Kobi Borsası'nın Oluşumuna Yönelik Uygulamalar", Ege Akademik Bakış, Sayı:2, İzmir (Temmuz-2008), ss. 519-540.
- KOBİEFOR**, KOBİ Borsası, 2005, Erişim tarihi: 12.11.2010  
[http://www.kobi-efor.com.tr/haber\\_detay.asp?id=1199](http://www.kobi-efor.com.tr/haber_detay.asp?id=1199)

- .....
- ÖNAL**, Yıldırım B., Yeni Finansman Teknikleri, 2009, Erişim tarihi: 12.11.2010  
[http://www.financekol.com/fintek/YEN%C4%B0%20F%C4%B0NANS  
MAN%20TEKN%C4%B0KLER%C4%B0%20DERS%20NOTU%205%  
20%C3%96FK.pdf](http://www.financekol.com/fintek/YEN%C4%B0%20F%C4%B0NANS<br/>MAN%20TEKN%C4%B0KLER%C4%B0%20DERS%20NOTU%205%<br/>20%C3%96FK.pdf)
- ÖZBEK**, Zerrin, KOBİ'lerin Türk Ekonomisine Etkileri, 2010, Erişim tarihi:  
07.11.2010  
[http://www.mfa.gov.tr/data/Kutuphane/yayinlar/EkonomikSorunlarDergis  
i/sayi31/Zerrin%20ozbek.pdf](http://www.mfa.gov.tr/data/Kutuphane/yayinlar/EkonomikSorunlarDergis<br/>i/sayi31/Zerrin%20ozbek.pdf)
- ÖZDOĞAN**, Onur, KOBİ Borsalarının Hukuksal Alt Yapısı, 2009, Erişim  
tarihi: 23.12.2010 [http://www.turkhukuksitesi.com/makale\\_432.htm](http://www.turkhukuksitesi.com/makale_432.htm)
- ÖZTÜRK**, Yusuf Kemal , Türk İhracat Sektöründe KOBİ'lerin Finansman  
Sorunları ve Çözüm Önerileri, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler  
Enstitüsü, Niğde 1998.
- RIDINGER**, Rudolf, 1. Mediterranean SMSs Conference and Workshops, Metu  
Press, Ankara 1995.
- SARIASLAN**, Halil , Orta ve Küçük Ölçekli İşletmelerin Finansal Sorunları,  
TOBB Yayınları, Ankara 1994.
- SÜZER**, Hande D., Kobi Peşindeki Banka Sayısı Arttı , 2006, Erişim tarihi:  
02.12.2010 [http://www.capital.com.tr/kobi-pesindeki-banka-sayisi-artti-  
haberler/18740.aspx](http://www.capital.com.tr/kobi-pesindeki-banka-sayisi-artti-<br/>haberler/18740.aspx)
- ŞENER**, Ender, Kobi Borsaları ve Türkiye'de Kobilerin Borsadan Yararlanması  
Üzerine Bir Uygulama, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,  
İstanbul 2006.
- TOBB**, KOBİ Tanımı Yönetmeliği, Erişim tarihi: 23.10.2010 . .  
[http://www.tobb.org.tr/KobiArastirma/SiteAssets/Sayfalar/AnaSayfa/kobi\\_tanim  
i\\_yonetmelik.doc](http://www.tobb.org.tr/KobiArastirma/SiteAssets/Sayfalar/AnaSayfa/kobi_tanim<br/>i_yonetmelik.doc)
- TSPAKB**, KOBİ Finansmanı ve Borsa Dışı Teşkilatlanmış Piyasa Hakkında  
Rapor, 2003, Erişim tarihi: 24.11.2010  
[http://www.tspakb.org.tr/tr/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-  
c6475cdb7ee7/AIM\\_Yayin\\_ve\\_Raporlar\\_Calisma\\_Gruplari\\_KOB\\_Borsa  
si\\_Raporu.pdf](http://www.tspakb.org.tr/tr/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-<br/>c6475cdb7ee7/AIM_Yayin_ve_Raporlar_Calisma_Gruplari_KOB_Borsa<br/>si_Raporu.pdf)
- TÜRKİYE CUMHURİYETİ SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI**, Küçük  
ve Orta Boy İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması  
Hakkında Yönetmelik,2010, Erişim tarihi: 18.09.2010  
<http://www.sanayi.gov.tr/Mevzuat>
- YILMAZ**, Beytullah, “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Toplumda  
Üstlendikleri Roller Bakımından Analizi”, Dış Ticaret Dergisi, DTM  
Yayını, Sayı:30, Ankara (Ocak-2004), ss. 141-179.



**BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ**

**Bingol University**  
**Journal of Social Sciences Institute**  
**ISSN: 1309-6672**

**YAYIN İLKELERİ / THE PRINCIPLES OF THE PUBLICATION**

Ulusal Hakemli olan Dergimiz, yılda en az iki sayı hâlinde yayımlanır.

*This journal is published two issues in every year.*

Dergide sosyal bilimler alanlarında Türkçe ve yabancı dillerde yazılmış özgün araştırma makaleleri yayımlanır.

*Original articles written in Turkish or in any foreign languages are published in the area of social science in this journal.*

Yazılar yayınlama ve danışma kurulunun onayından geçtikten sonra yayımlanır.

*Articles are published after approving of editorial and advisory boards.*

Yazıların içeriğinden yazarları sorumludur.

*All writers are responsible for the content of the articles.*

Tüm hakları saklıdır. Derginin adı belirtilmeden hiçbir alıntı yapılamaz.

*No part of this publication may be reproduced or utilized in any form without referring the name of the journal.*

## MAKALE YAZIM KURALLARI

**Dergide yayımlanması istenen yazılar, sosyal bilimler alanında, bilime katkısı olan, özgün çalışmalar olmalı ve aşağıda belirtilen nitelikleri taşımalıdır.**

1- Türkçe ve yabancı dildeki başlıklar, yazının kapsamıyla uyumlu; yazının konusunu kısa, açık ve yeterli ölçüde yansıtmalıdır.

2- Türkçe ve yabancı dildeki özetler, yazının amacını, kapsamını ve sonuçlarını yansıtmalı ve yazının diğer bölümlerinden ayrı olarak yayımlanabilecek biçimde hazırlanmış olmalıdır.

3- Türkçe ve yabancı dildeki özetlere beşer tane anahtar kelime eklenmelidir.

4- Yazı, dil ve ifade yönünden, dilbilgisi kurallarına uygun olmalı, açık ve yalın bir anlatım yolu izlemeli, amaç ve kapsam dışına taşan gereksiz bilgilere yer verilmemeli ve makale yazım kurallarına uygun olmalıdır.

5- Makalenin hazırlanmasında bilinen bilimsel yöntemlere uyulmalı, çalışmanın konusu, amacı, kapsamı, hazırlanma gerekçesi vb. bilgiler yeterli ölçüde ve belirli bir düzen içinde verilmelidir. Makalede kullanılan şekil, tablo, fotoğraf ve diğer belgeler, bilimsel kurallara uygun olarak hazırlanmalı, yazının amacına ve kapsamına uygun olarak seçilmeli, yazıda değinilmemiş gereksiz belgelere ve kaynaklara yer verilmemelidir.

6- Makalede kullanılan şekil, tablo, fotoğraf ve diğer belgelerin kolayca anlaşılacak biçimde yalın ve yeterli bir açıklaması bulunmalıdır.

7- Yazıda kullanılan kaynaklar yazım kurallarına uygun olarak düzenlenmeli, değinilen her belge kaynaklar kısmında yer almalı, ancak yazıda değinilmeyen belgelere kaynaklar kısmında yer verilmemelidir.

8- Sonuçlar, araştırmanın amaç ve kapsamına uygun olmalı, ana çizgileriyle ve öz olarak verilmeli, metinde sözü edilmeyen veri ya da bulgulara yer verilmemelidir.

### **Makale aşağıdaki biçimde düzenlenmiş olmalıdır:**

1- Kâğıt boyutu, 16,5x24,5 ebadına ayarlanır.

2- Yazılar kâğıdın bir yüzüne 12,5x19,5 cm. boyutunda basılır. (Kenar boşlukları üstten 2,5 alttan 2,5, iç kenar 2,5 dış kenar 1,5 cm. olacaktır.) ilk sayfada üstten 2 satır boşluk bırakılır.

3- Yazılar PC bilgisayarda Microsoft Word programında 11 punto Times New Roman karakteri ile 1,2 nk. satır aralıklı olarak yazılır.

4- Özetler 10 punto, yazı içindeki tablolar, fotoğraflar ve şekil adları ile dipnotlar 9 punto ile yazılır.

5- Makalenin başlığı ilk sayfanın başına kalın 14 punto büyük harflerle sayfa ortalanarak yazılır. Türkçe başlığın altına yabancı dilde başlık ilk harfler büyük diğerleri küçük olarak yazılır. Metin içindeki başlıklar öncesinde 12 punto sonrasında 6 nk boşluk bırakılır.

6- Başlıktan sonra 12 punto aralık verilerek yazar ad(lar)ı unvansız olarak yan yana sayfa ortalanarak yazılır. Unvan, çalıştığı kurum ve e.mail adresi dipnot olarak belirtilir.

7- Çalışma herhangi bir kurumun desteği ile gerçekleşmiş ise kurumun adı ilk sayfanın altında dipnot olarak belirtilir.

8- Yazar adından sonra 12 nk boşluk bırakılarak Türkçe ve yabancı dilde 150 kelimeyi geçmeyen özet yazılır ve yazının ana konusunu tanımlayan anahtar kelimeler bu özetlerde belirtilir.

9- Makale, tablo, şekil ve fotoğraf ve kaynaklar dâhil 30 sayfayı geçmemelidir. Makalenin toplam boyutu 3 mb'ı aşmamalıdır

10- Şekil, tablo ve fotoğraflar bilgisayar ortamında hazırlanıp metin içinde ya da sonunda sayfa boyutlarını (11,5x19,5cm.) aşmayacak şekilde yerleştirilir. Sayfa boyutlarını aşan şekil,

tablo ve fotoğraflar ile renkli basılan sayfaların basım masrafları yazar tarafından karşılanır. Makalede yer alan fotoğraf ve şekillerin yoğunluğu düşük olmalıdır.

11- Tablo, şekil, fotoğraf başlıkları ile altlarındaki tablo, fotoğraf veya şekil arasında 6 nk ara bulunacaktır. Tablo, şekil ve fotoğraf başlıkları, bold.(siyah), 1 cm içeriden sağa yaslı, 9 punto yazı ile ve “**Tablo 1:**” şeklinde olacaktır.

12- Atıfta bulunan kaynakların dipnotta gösterilmesi esastır. Dipnotlar, ilk yazılıştta yazarın adı, soyadı , “ “ arasında makale adı, kitap veya dergi adı, yayım yeri ve yılı sıralamasına göre gösterilir. Kitap adı, dergi adı veya benzeri kaynaklar, italik olarak yazılacaktır.

13- Açıklamalar ise, aynı şekilde sayfa altında dipnotta verilir. Aynı sıralamaya göre kaynağı gösterilir.

14. Yararlanılan kaynakların, metin içerisinde gösterilmesi mecburi görülen bazı durumlarda, uluslar arası kaynak gösterme esaslarına uyulur. Ancak açıklamalar yine dipnotta gösterilir.

15- Metin içinde ve dipnotta gösterilen bütün kaynaklar makalenin sonundaki Kaynakça listesine eklenir. Kaynakça, bölümünün boyutu10 puntoya ayarlanır. Bu bölümde yazar soyadı (büyük harf) ve adına göre alfabetik olarak dizilir. Çok yazarlı kaynak gösterimlerinde, ilk yazarın soyadından sonraki yazarların soyadlarının sadece ilk harfi büyük yazılır ve yazar soyaadları aynı şekilde öne alınır. Kaynakça listesinde, yazar adının bulunduğu ilk satır sonraki satırlara göre, 1 cm. içeriden asılı şekilde ayarlanır.

16- Kaynakların öntine sıra numarası konulmaz ve diğer bibliyografya kurallarına uyulur.

#### **Makale teslim edilirken:**

1- Yayınlanması istenen makaleler, yayım ve yazım ilkelerine göre A4 formatında bilgisayar ortamında hazırlanıp [www.bingol.edu.tr/ Fakülteler&Bölümler/Enstitüler/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Sosyal Bilimler Dergisi](http://www.bingol.edu.tr/Fakülteler&Bölümler/Enstitüler/SosyalBilimlerEnstitüsü/SosyalBilimlerDergisi) adresinden alınan başvuru formu ile birlikte [sosbil@bingol.edu.tr](mailto:sosbil@bingol.edu.tr) e-posta adresine gönderilecektir. Aynı yazımın, 1 nüsha bilgisayar çıktısı alınıp yazarlar tarafından imzalanarak Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sekreteriyasına ulaştırılacaktır.

2- Hakem önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenen makalenin son şekli, yeniden ve aynı şekilde [sosbil@bingol.edu.tr](mailto:sosbil@bingol.edu.tr) adresine ve bir nüshası imzalanarak Enstitü Sekreteriyasına gönderilir.

3- Hakemlerden olumlu rapor alamayan ve dergimiz yazım kurallarına göre hazırlanmayan makale yayınlanmaz, yazarına iade edilmez, bu konuda idari ve adli bir sorumluluk kabul edilmez.

#### **Yazışma Adresi:**

Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü 12100  
BİNGÖL

Tlf: 0 (426) 2150072 Faks: 0 (424) 215 1017

e-posta: [sosbil@bingol.edu.tr](mailto:sosbil@bingol.edu.tr)